

V ROGAŠKI SLATINI BODO LETOS DO KONČALI DELA NA DVAINTRIDESET-STANOVANJSKEM BLOKU, KI GA GRADIMO ZA POTREBE STEKLARNE IN DVANAJSTSTANOVANJSKEM BLOKU ZDRAVILISCA. TAKO BODO LETOS IZROČILI STANOVALCEM BLIZU 70 STANOVANJ DRUŽBENEGA SEKTORA. ZA GRADNJO NOVIH STANOVANJ JE OBČINA PREDVIDELA 363 MILIJONOV DINARJEV, POLEG TEGA BODO ZASEBNIKI IN KMETJE — BORCI VLOZILI V STANOVANJSKO IZGRADNJO OKROG 124 MILIJONOV DINARJEV. POSNETEK PRIKAZUJE STANOVANJSKI BLOK NAD ZDRAVILISCSEM PRED DOGRADITVJO.

KAJ JE Z DRUŠTVOM

Nedaleč od Šmarja je na majhni vzpetini prijazna vasica Kristan vrh. Res je, majhna je, kar pa ni vzrok, da ne bi imela tudi svojega gledališča v malem. V gasilskem domu so si vaščani uredili dvorano z ostrom, kjer lahko ob raznih priložnostih marsikaj pokažejo. Prosvetno društvo je letos uprizorilo res samo eno igro, in to komedijo »Priložnostni zdravnik«; v njej so večinoma igrali mladi ljudje, ki so bili prvič na otru. Komедijo so si ljudje iz vasi in bližnje okolice kaj radi ogledovali; zdaj pa se boje, da je društvo zaspalo in da se jih s čim podobnim to sezono ne bo več spomnilo. Strinjajo se, da članom v društvu primanjkuje prostega časa — je pa dejstvo, da je ta dejavnost v vasi edina, ob kateri se lahko razvedrijo.

F. K.

KURIRČKOVA POŠTA

Kurirčkova pošta je vsako leto za nas posebno doživetje, pravijo pionirji odreda »Viktoria Sosterja« z vranske osnovne šole. Letos so jo organizirali še posebno svečano in skrbno. V okolici Vranskega je mnogo spomenikov padlim borcem, ki so jih letos prav lepo uredili. Na Gorici, majhni vzpetini, oddaljeni nekak 15 miper iz Vranskega, je lep spomenik v spomin na ustreljene borce štirinajstih divizij, ki so jih Nemci ujeti mučili v zaporih in jih nato, rekoč, da so svobodni, izpuštili. Ko so iznanceni in pretepihoteli oditi, so jih v hrbot postrelili. Ob tem spomeniku so pionirji kurirji sprejeli kurirsko torbo s pismom tovariu Titu in jo prenesli do prostora pred šolo. Pismo, ki vsebuje najlepše želje ob rojstnem dnevu našega Tita, je prebral in podpisal Zmago Soster, sin Viktoria Sosterja — legendarnega Dobrovolskega Mihe, po katerem nosi pionirski odred tudi svoje ime. Dva dni kasneje so mladi pionirji pripravili zelo slovesno tud Titovo šafeto, katere začetna pot je bila od spomenika padlim borcav na Creti.

O. Ž.

ŠTAFETA V LAŠKEM

Sprejema letošnje Titove šafete v Laškem se je udeležilo znatno več občanov kot preteklo leto. Že uro pred prihodom šafete so se pričele zbirati na prireditvenem prostoru številne skupine občanov; malo pred prihodom zvezne šafete je prispele iz raznih smeri občine še 22 lokalnih šafet. Nosilce teh šafet in malo kasneje tudi zvezne šafete je množica pozdravljala z burnimi vzklikami in jih obsula s spomladanskim cvetjem. Po kulturnem programu, ki so ga izvedli pevski zbori in godba na pihala, so šafeto prevzeli v varstvo mladinci tekstilne tovarne »Volna«, kjer je šafeta tudi prenočila. Naslednji dan pa so jo člani avtomoto zveze ponesli dalje preko Rimskih Toplic v Brezno, kjer so jo prevzeli mladinci občine Hrastnik.

TK

V NEKAJ VRSTAH UPORIZORITEV IN GOSTOVANJE

Gornjegrajsko kulturno prosvetno društvo je pred dnevi v Ljubnem v Savinjski dolini gostovalo s Čankarjevo igro Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Igo so uprizorili tudi v Gornjem Gradu. Režiral jo je doktor Franc Urlep.

STAFETA V RADEČAH

Iz Radeča je letos odšla na pot republiška štafeta, ki so jo kljub zgodnjim uram pričakali mnogi Radečani. Izvedli so lep kulturni program.

USPEH ZENSKE EKIPY SOLSKEGA CENTRA BORISA KIDRIČA

ZOPET PRVE

ZENSKA EKIPA VAJENK — FRIZERK ŠOLSKEGA CENTRA BORIS KIDRIČ IZ CELJA JE PRED DNEVI NA REKI OSVOJILA PRVO MESTO. TEKMOVANJE JE BILO ORGANIZIRANO V POČASTITEV PROSLAVE 20-LETNICE OSVOBODITVE REKE. PO TREH LETIH SO CELJANKE IZTRGALI PRVO MESTO MARIBORČANKAM, KI SO TRI LETA ZAPOVRSTJO OSVAJALE PRVO MESTO. CELJANKE SO BILE 3 LETA ZAPOVRSTJO DRUGE.

Tekmovanje vsako leto organizira tovarna Ilirija iz Ljubljane. Letos je bilo tekmovanje v sindikalni dvorani doma Djuro Salaj na Reki. Udeležilo se ga je več ekip iz Zagreba, Maribora, Ljubljane, Beograda, Karlovca, Splita, Reke Opatije in Celja. Tekmole so moške in ženske ekipe učencev vašenjskih šol frizerske stroke.

Prvo tovrstno tekmovanje je bilo leta 1961 v Kamniku. Na tem tekmovanju so bile najuspešnejše Celjanke, saj so osvojile prvo mesto in prehodni pokal. Naslednje leto je bilo tekmovanje v Celju, kjer so Mariborčanke prevzеле vodstvo in prehodni pokal. 1963. leta je bilo tekmovanje v Mariboru, kjer so zmagale Mariborčanke in dobile prehodni pokal v trajno last.

V vseh teh letih je bila ženska ekipa celjskega šolskega centra druga, še letos ji je znova uspelo Mariborčankam iztrgati prvo mesto in priznanje. Osvojeno prvo mesto je nedvomno velik uspeh in priznanje ekipi, strokovnemu učitelju in vzgojitelju FERDU ORBEKU, ki jih vzgaja in uči ter šolskemu centru Borisa Kidriča v Celju.

-ez

ZLATA POROKA

V Vitanju sta konec prejšnjega meseca praznovala zlato poroko zakonca Martin in Marija Poglađičeva, ki sta srednja kmeta v vasi Paki pri Vitanju. Oče Martin je znan kot dober sadjar in napreden kmetovalec in je najstarejši član vitanjske gasilske čete.

Ob njuni jubilejni proslavi jima je priredila občinska skupščina Slovenske Konjice sprejem in ju obdarila.

JAKA SLOKAN:

Nikoli v življenju, se mi ni niti sanjalo, da bom kakorkoli oziroma kdajkoli moral poseči v zapisovanje popravkov glede na »zgodovino« naselja Zalec. zadnja leta pa se vrste dogodki in ustrezne objave v časnikih o teh dogodkih — ali še bolje dogajanjih — tako na gosto, da moram na plan *nolens — volens* (nočeš — hočeš).

Navajam samo tri primere, takšne, o katerih so bralci in bralcem CT dokazi prav lahko dosegli.

1. Po naključju domala natančno pred 5 leti me je Karel (Karla) STRAHOVNIK, mizarski obrtnik v Zalcu, kaj hitro »priprekal«, da ne bi bilo prav nič napak, če bi »spisal kaj primernega« o zgodovini žalskega Prostovoljnega gasilskega društva, ki bi rado priredilo čim bolj »imenitno« proslavo 80. obletnice ustanovitve »Požarne brambe«, zakaj njegova proslava naj bi bila prva v vrsti priredebitve za počastitev 20. obletnice vseljudske vstaje 1941.

Hotel ne tel sem pristal in v »okroglih« 14 dneh »uredil« 44 strani žepnega formata veliko brošurico. Izredno kratko omenjen rok in sam namen, to je, za mobilizacijo množic, sta bila vzrok, da sem zares na hitro zbral nekaj zgodovinskih dejstev, ki sicer večemu očesu takoj spregovore o nepopolnosti, ki pa so vendar le — dejstva; tam, kjer stvari nisem še mogel — kakor pravimo — »do dna«,

OD ŽALCA DO CELJA, PA ŠE KAJ DLJE!

pa sem poudaril, da gre samo za domneve!

Mimogrede! Kolikor vem, ima PGD Žalec na voljo še nekaj izvodov teh brošuric. To je bilo leta 1961.

2. Pred mesecem sem prejel od Výzkumný ústav chmelarsky v Zatcu (CSSR) pismo, v katerem so mi mimo odgovora na moje predhodno pismo v zvezi s preučevanjem zgodovine hmeljarstva priložili dvoje jubilejnih znamkic »Zatec — 700 let« in »Zatec — 700 let : 1265 — 1965«, ki ju prikazuje spodnja slika.

Zatec je osredek čehoslovaškega hmeljarstva, nekako enako kot Zalec slovenskega; seveda s pristavkom, da je treba ustrezno pa spremeniti.

Bodite prepričani, da je kollega v žateškem Hmeljarskem znanstvenem zavodu s priložitvijo znamk hotel le dobro oziroma da me je želel takole mimogrede opozoriti na njihov redek jubilej, na katerega so se znova na moč in vsestransko pripravili. Čehoslovaška književnost premreč že na ducate knjig o njihovem in o svetovnem hmeljarstvu in prav tako monografij o večjih pridelovalnih centrih, zlasti kajpak v Zatcu. Posredovali so mi na primer tudi eno zadnjih publikacij: ZATEC — Arhitekti in urbanistični razvoj — 1958.

Mene je ta »priloga« zadela v živo, še posebno zdaj, ko znova in znova ugotavljam — neobstajanje monografije o Zalcu.

3. Tretji primer pa me je tako razhudit, da sem končno zares moral »prijeti za pero«. LEPO MESTO, glasilo Olepševalnega in turističnega društva Celje, je namreč na 15. strani svoje zadnje številke (št. 1 — V. letnik z dne 25. aprila 1965) objavilo nepodpisani prispevek »Zalec je postal mesto«.

Pričakujem, da je tega LEPOGA MESTA še dovolj na voljo, tako, da lahko sleherni takoj preveri moja izvajanja.

nekaj, v katerem podčrtujem mesta v tekstu, ki jih želim osvetlit.

mesta v tekstu, ki jih želim osvetlit.

»... Začetek Žalca sega v srednji vek, že leta 1426 je postal trg prvi v Savinjski dolini. Žalec leži tudi več pomembnih dogodkov. Leta 1426 je bil priča spopada med vojsko celjskega grofa Ulrika II. in nemškega cesarja Friderika IV., nekaj desetletij pozneje pa turških napadov. Gradišči po samotnih vzpetinah so postali v 16. stoletju trdnjave protestantizma, v istem času pa so zasedali tudi protestantsko cerkev s šolo na Govčah. 17. stoletje je rodilo kmečke upore savinjskih podložnikov. Omeniti moramo tudi žalski tabor 1868. leta, ki se je izrekel za Zedinjeno Slovenijo. Posebno obdobje se je pričelo v preteklem stoletju, ko se je pojavil hmelj. Pa tudi narodnostna borba vse do leta 1918 je Žalčanom samo v ponos. Ne moremo tudi mimo obdobja NOB in povojnega gospodarskega razvoja z nastankom žalske komune, ki je dala gospodarsko homogenost zahodnemu delu celjske do-

line...

Prvi dve in zadnjih dve odstavki v zadnjem članku »Žalec je postal mesto« ne citiram, priporočam pa bralkam oz. bralcem, da jih prebero v navedeni publikaciji.

I.

Da se povsem izognemo zelo verjetnim očitkom, če »zase dela reklamo«, svetujem piscu citiranega stavka o »začetku trga Žalca«, naj si kakorkoli preskrbi Gruden-Malovo Zgodovino slovenskega naroda ali Sergeja Vilfana Pravno zgodovino Slovencev ali (predelan izdajo) Milka Kosa Zgodovino Slovencev! Ali sploh katerokoli zgodovino!

Za danes citiram odlomek iz Milka Kosa Zgodovina Slovencev na 232. strani. Takole pravi:

»... Vrsta manjših žajerskih krajev, na pol vaškega značaja, se pojavi z označbo TRG prvič v 13. stoletju. Laško 1227, Konjice 1251, Ljutomer 1265, ZALEC 1265, Marenberg pred 1268, Rogatec 1283, Vuzenica 1288...«

»Po bogu brate!«

Odkod potem takem — 1426!?

(Se nadaljuje)

ZATEC • 700 LET
1265-1965

ZATEC • 700 LET
1265-1965